DOC023.60.03231

ULTRATURB
seawater sc

Instrukcja obsługi

05/2024, Wydanie 10

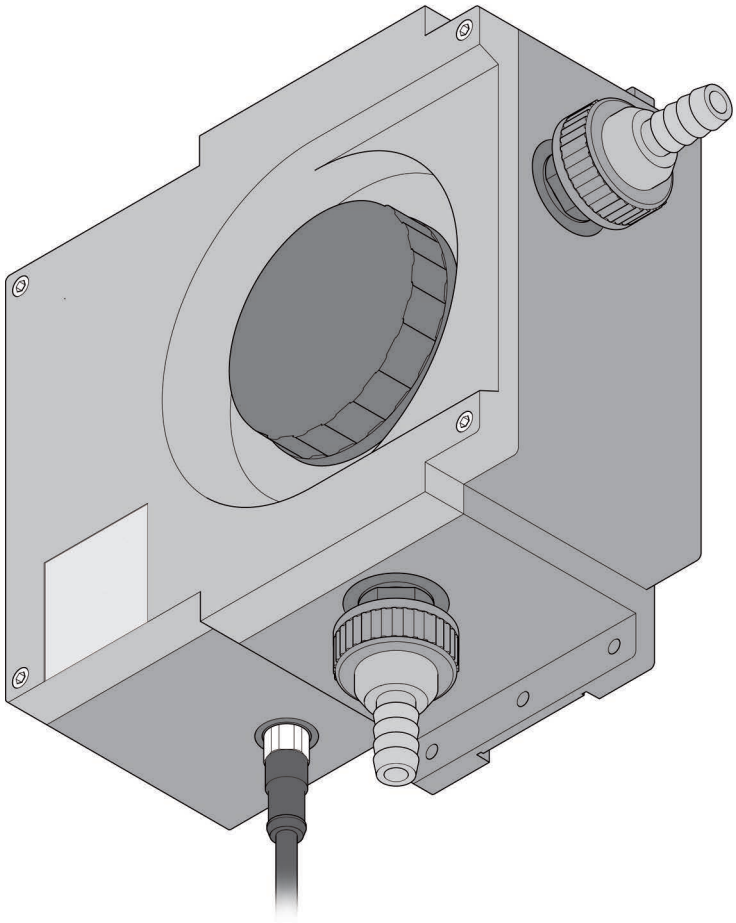

Spis treści

Rozdział 1 Dane techniczne 5
1.1 Wymiary 6

Rozdział 2 Ogólne informacje 7
2.1 Informacje dotyczące bezpieczeństwa 7
2.1.1 Korzystanie z informacji o zagrożeniach 7
2.1.2 Etykiety ostrzegawcze 8
2.2 Zastosowania 9
2.3 Zasada pomiaru 9
2.4 Obsługa 9
2.5 Dostarczane elementy 11
2.6 Kontrola działania 11

Rozdział 3 Montaż 13
3.1 Montaż 13
3.1.1 Złącza 14
3.2 Budowa urządzenia 15
3.3 Podłączanie kabla czujnika 16

Rozdział 4 Obsługa 17
4.1 Obsługa urządzenia sterującego sc 17
4.2 Konfiguracja czujnika 17
4.3 Logger danych czujnika 17
4.4 Struktura menu 17
4.4.1 SENSOR DIAG (Diagnostyka czujnika) 17
4.4.2 SENSOR SETUP (Konfiguracja czujnika) 18
4.5 Kalibracja roztworem wzorcowym 20
4.6 Weryfikacja przy użyciu standardu weryfikacji 21
4.7 Ustawienie punktu zerowego 21

Rozdział 5 Konserwacja 23
5.1 Harmonogram konserwacji 23
5.2 Czyszczenie komory pomiarowej 23
5.3 Wymiana piór wycieraczek 24
5.4 Wymiana środka osuszającego 25
5.5 Nadzorowanie środków pomiarowych 26
5.5.1 Przygotowanie roztworu mrówczanu zgodnie z normą ISO 7027-1:2016 26

Rozdział 6 Zakłócenia, przyczyny, usuwanie 29
6.1 Komunikaty o błędach 29
6.2 Ostrzeżenia 29

Rozdział 7 Części zamienne i akcesoria 31
7.1 Opcje czujników 31
7.2 Części zamienne 31
7.3 Akcesoria 31

Rozdział 1 Dane techniczne

Parametry techniczne mogą ulec zmianie bez wcześniejszego powiadomienia.Specifications are subject to change without notice

Komponenty	Sterowany mikroprocesorem czujnik obejściowy mętności ULTRATURB sc dla bardzo niskie i średnie zmętnienia z kompleksową autodiagnostyką
Technika pomiaru	technika impulsowego światła rozproszonego w podczerwieni 90° zgodnie z normą ISO 7027-1:2016
Zakres pomiarowy	0.0001-1000 FNU (TE/F, NTU, FTU) można zaprogramować zgodnie z wymaganiami (0,0001-250 EBC = 2500 ppm SiO2)
Rozwiązanie	0,0001–0,9999 / 1,00–9,99 / 10,0–99,9 / 100–1000 FNU
Dokładność	±0,008 FNU lub ±1% wartości pomiarowej (0–10 FNU)
Powtarzalność	±0,003 FNU lub ±0,5% wartości pomiarowej (0–2 FNU)
Czas reakcji	1–
Kompensacja pęcherzyków powietrza	Fizykalno-matematyczna
Kalibracja	Ustawione na stałe w fabryce (Walidacja przy użyciu formaziny, StablCal)
Przepływ próbki	Min. 0.2 l/min, maks. 1 l/min, maks. 6 bar (przy 20 °C (68 °F))
Temperatura próbki	Maks. 50 °C (maks. 122°F)
Zawartość soli w sondzie	Testowany do 65 g/L (maksymalnie)
Temperatura otoczenia	+2 °C do +40 °C (+36 °F do +104 °F)
Podłączenie próbki	Wąż o średnicy wewn. 13 mm lub przyłącze stałe (przewody rurowe z PCW)
Automatyczne czyszczenie komory pomiarowej	Automatyczne czyszczenie wycieraczką, sterowanie czasowe i według potrzeby
Materiały	Okienko pomiarowe: kwarc
	Komora pomiarowa: Noryl GFN2
	Oś wycieraczki: stal nierdzewna 1,4571
	Ramię wycieraczki: stop tytanu
	Pióro wycieraczki: silikon
Obudowa	Obudowa znamionowa: IP55 Plastikowa obudowa ASA
Okresy przeglądu	Dwa lata (co najmniej)
Wymiary	(szer. × wys. × głęb.) 250 × 240 × 110 mm
Masa	Około 1,5 kg
Konserwacja prowadzona przez użytkownika	Standardowo 0,5 godz. na miesiąc
Certyfikat	CE
Gwarancja	1 rok (UE: 2 lata)

1.1 Wymiary

Rys. 1 Wymiary czujnika ULTRATURB sc

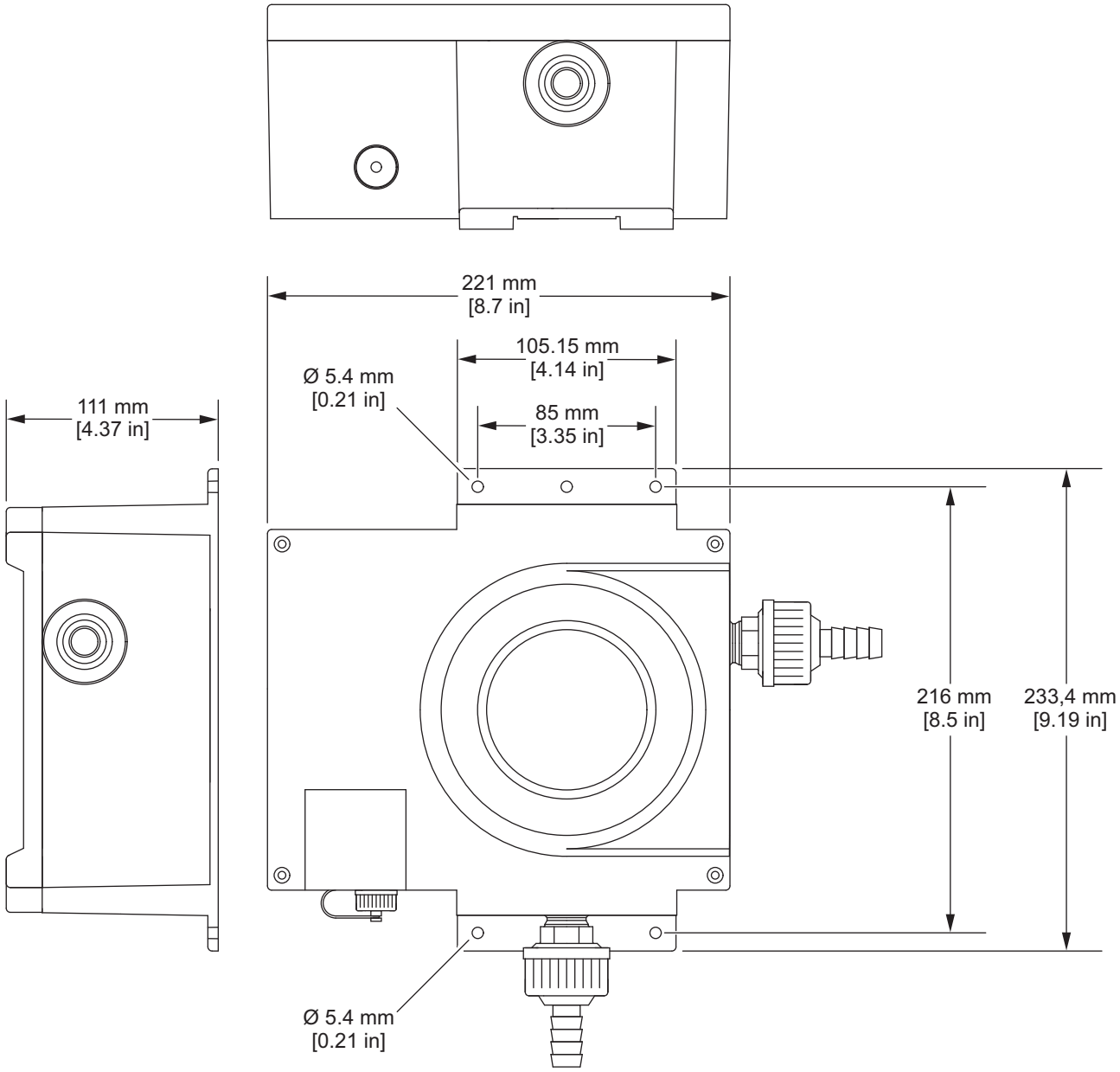

W żadnej sytuacji producent nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikłe na skutek nieprawidłowego używania produktu lub nieprzestrzegania instrukcji podanych w podręczniku. Producent zastrzega sobie prawo do dokonania zmian w niniejszej instrukcji obsługi i w produkcie, której dotyczy w dowolnym momencie, bez powiadomienia lub zobowiązania. Na stronie internetowej producenta można znaleźć poprawione wydania.

2.1 Informacje dotyczące bezpieczeństwa

Producent nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z niewłaściwego stosowania albo użytkowania tego produktu, w tym, bez ograniczeń szkody bezpośrednie, przypadkowe i wtórne, oraz wyklucza takie odszkodowanie w pełnym zakresie dozwolonym przez obowiązujące prawo. Użytkownik jest jedynie odpowiedzialny za zidentyfikowanie najistotniejszych zagrożeń związanych z obsługą i wprowadzeniem odpowiednich mechanizmów ochronnych podczas ewentualnej awarii sprzętu.

Prosimy przeczytać całą niniejszą instrukcję obsługi przed rozpakowaniem, włączeniem i rozpoczęciem użytkowania urządzenia. Należy zwrócić uwagę na wszystkie informacje dotyczące niebezpieczeństwa i kroków zapobiegawczych. Niezastosowanie się do tego może spowodować poważne obrażenia obsługującego lub uszkodzenia urządzenia.

Upewnij się, że ochrona zapewniana przez to urządzenie nie jest osłabiona. Nie używać, ani nie instalować tego sprzętu w sposób inny niż określony w tej instrukcji.

2.1.1 Korzystanie z informacji o zagrożeniach

NIEBEZPIECZEŃSTWO
Wskazuje potencjalnie lub bezpośrednio niebezpieczną sytuację, która – jeśli się jej nie uniknie – doprowadzi do śmierci lub poważnych obrażeń.

OSTRZEŻENIE
Wskazuje potencjalnie lub bezpośrednio niebezpieczną sytuację, która – jeśli się jej nie uniknie – może doprowadzić do śmierci lub poważnych obrażeń.

PRZESTROGA
Wskazuje na potencjalnie niebezpieczną sytuację, która może doprowadzić do mniejszych lub średnich obrażeń.

UWAGA
Wskazuje sytuację, która – jeśli się jej nie uniknie – może doprowadzić do uszkodzenia urządzenia. Informacja, która wymaga specjalnego podkreślenia.

2.1.2 Etykiety ostrzegawcze

Przeczytać wszystkie naklejki i etykiety dołączone do urządzenia. Nieprzestrzeganie zawartych na nich ostrzeżeń może doprowadzić do obrażeń ciała i/lub uszkodzenia urządzenia. Symbol umieszczony na urządzeniu jest zamieszczony w instrukcji i opatrzony informacją o należytych środkach ostrożności.

	Ten symbol ostrzega o niebezpieczeństwie. Aby uniknąć obrażeń ciała, należy przestrzegać wszystkich instrukcji, którym towarzyszy ten symbol. Jeśli ten symbol jest umieszczony na urządzeniu, należy zapoznać się z informacjami bezpieczeństwa użytkowania zamieszczonymi w instrukcji obsługi urządzenia.
	Urządzeń elektrycznych oznaczonych tym symbolem nie wolno wyrzucać do europejskich publicznych systemów utylizacji odpadów. Wyeksploatowane urządzenia należy zwrócić do producenta w celu ich utylizacji. Producent ma obowiązek przyjąć je bez pobierania dodatkowych opłat.
	Ten symbol wskazuje niebezpieczeństwo porażenia prądem elektrycznym.

2.2 Zastosowania

Czujniki bypassowe ULTRATURB sc są innowacyjnymi precyzyjnymi urządzeniami do pomiaru zmętnienia, zaprojektowanymi według najnowszej wiedzy technicznej.
Czujniki bajpasowe ULTRATURB sc są przeznaczone do pomiaru jakości wody pitnej i ścieków. Bardzo wytrzymała wersja *seawater* została opracowana specjalnie z myślą o pracy w środowisku morskim o bardzo dużym zasoleniu (np. monitorowanie wody do płukania systemów oczyszczania gazów spalinowych (EGCS) i przy pozyskiwaniu wody pitnej z wody morskiej, hodowli ryb słonowodnych lub w akwariach z wodą morską).
Przy ich wykorzystaniu wykrywane są zmętnienia w zakresie FNU (NTU) 0,0001–1000, a wyniki pomiarów są pokazywane w postaci alfanumerycznej przez urządzenie kontrolne.– Ta wysoka rozdzielczość umożliwia precyzyjne rozpoznawanie zmętnień nawet w ultraczystych cieczach.

Pracujące impulsowo źródło promieniowania podczerwonego o długiej żywotności (LED) minimalizuje koszty eksploatacyjne.

Czujniki mętności ULTRATURB sc zostały zaprojektowane zgodnie z normami ISO 7027-1:2016 i są trwale skalibrowane przed opuszczeniem fabryki. Wszystkie podstawowe dane ustawione są na wynikające z praktyki wartości standardowe.

Urządzenia te są gotowe do pracy natychmiast po ich przyłączeniu do zasilania prądowego i do zasilania wodą próbkową. Indywidualne dopasowanie zakresu pomiarowego i wszystkich wyjść danych przeprowadza się przy pomocy menu w urządzeniu kontrolnym.

Wszystkie podzespoły optyczne i elektroniczne umieszczone są w obudowach charakteryzujących się dużą wytrzymałością mechaniczną i odpornością na działanie strumieni wodnych.

Komory pomiarowe czujnika ULTRATURB sc są dodatkowo wyposażone w automatyczny układ czyszczenia wycieraczką, który skutecznie zapobiega zabrudzeniu systemów optycznych już w fazie powstawania zabrudzenia, przez co znacznie redukuje zakres prac konserwacyjnych. Czyszczenie odbywa się w odstępach czasowych dostosowanych do wymagań środowiska pracy. Przy uruchomieniu czasokresy pomiędzy poszczególnymi cyklami wycierania dopasowywane są do przewidywanego stopnia zanieczyszczenia. Późniejsza zmiana czasokresów czyszczenia może zostać bezproblemowo przeprowadzona przez użytkownika. Ilość już przeprowadzonych cykli czyszczenia może zostać sprawdzona w menu USTAWIENIA CZUJNIKA w punkcie menu LICZNIK.

2.3 Zasada pomiaru

Porównywalną i uznaną na całym świecie metodę do określania najmniejszych do średnich zmętnień w cieczach stanowi nefelometryczna zasada światła rozproszonego.

Przy zastosowaniu tej metody światło rozproszone bocznie przez cząsteczki zmętniające jest mierzone pod kątem 90°. Dolna granica rozpoznawalności przy zastosowaniu tej metody pozwala nawet na pewne rozróżnianie cząsteczek zmętniających w wodzie destylowanej. Tę technikę zdefiniowano w normie ISO 7027:2016. Czujniki ULTRATURB sc skonstruowane zostały zgodnie z wymaganiami tej normy.

2.4 Obsługa

Czujnik zawiera wysokiej jakości podzespoły optyczne i elektroniczne. Dlatego należy uważać, aby nie narażać go na uderzenia i inne obciążenia mechaniczne.

We wnętrzu czujnika nie ma żadnych podzespołów, które mogłyby być obsługiwane przez użytkownika, z wyjątkiem ręcznego czyszczenia komory pomiarowej i wymiany piór wycieraczki oraz środka osuszającego.

2.5 Dostarczane elementy

- Czujnik ULTRATURB sc
- Przewód połączeniowy (długość zgodnie z zamówieniem)
- Podręcznik użytkownika
- Zaświadczenie kontroli fabrycznej
- Zestaw akcesoryjny LZP816
- Zestaw wycieraczek (na 4 wymiany) LZV275

2.6 Kontrola działania

Po wypakowaniu należy skontrolować komponenty pod względem ewentualnych szkód transportowych oraz przeprowadzić krótką kontrolę działania przed zainstalowaniem.

W tym celu należy podłączyć czujnik do przetwornika, a przetwornik podłączyć do zasilania sieciowego. Po podłączeniu przetwornika do zasilania zostaje on aktywowany, a urządzenie przechodzi w tryb pracy pomiarowej. Wartość pomiarowa pokazywana na powietrzu nie ma znaczenia.

Uwaga: *Sprawdzenie operatywnego punktu zerowego może odbyć się jedynie przy wykorzystaniu wody o najwyższym stopniu czystości!*

Jeśli na przetworniku nie pojawi się żaden komunikat, kontrola działania została zakończona.

NIEBEZPIECZEŃSTWO
Instalację powinni przeprowadzić specjaliści o odpowiednich kwalifikacjach, zgodnie ze wszystkimi obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa.

3.1 Montaż

Najpierw należy wybrać odpowiednie miejsce do zainstalowania czujnika, które zapewni

- bezpieczną instalację
- bezpieczną pracę
- łatwą konserwację

Należy zawczasu zaplanować sposób poprowadzenia przewodów i węży. Nie wolno dopuścić do załamania węży, przewodów do przesyłu danych lub przewodów zasilających. Wolno używać tylko oryginalnych części zamiennych i części wyposażenia zalecanych przez producenta.

Podstawa musi mieć wystarczającą nośność. Kołki ustalające należy dobrać i poddać autoryzacji stosownie do stanu ściany. Producent nie ponosi odpowiedzialności za nieprawidłową instalację urządzenia.

Zamontować ustawione poziomo urządzenie.

Rys. 2 Montaż

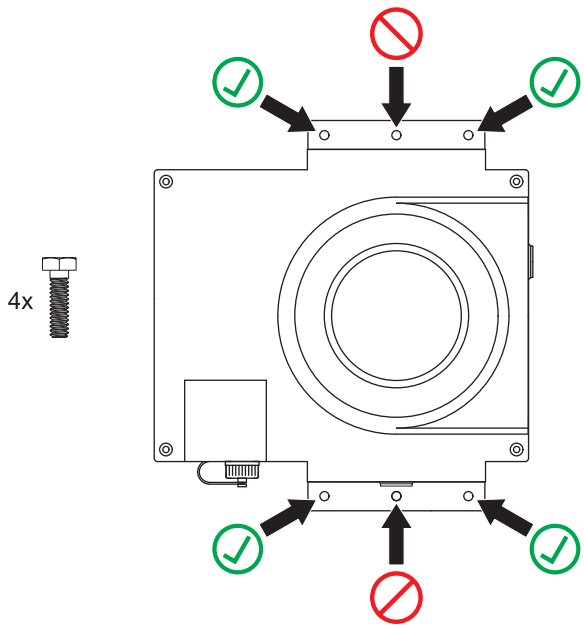

3.1.1 Złącza

Ważna uwaga: *Zbyt mocne dokręcenie złącz lub nakrętek mocujących może spowodować uszkodzenie urządzenia. Nakrętki mocujące węże dokręcać wyłącznie ręką, nie używając narzędzi. W razie potrzeby przytrzymać złącza przy pomocy odpowiedniego narzędzia (SW 22).*

Urządzenie pomiarowe może zostać zintegrowane z systemem do pomiarów i analizy przy pomocy przewodu rurowego (śr. wewn. 13 mm) lub stałego połączenia (przewody rurowe z PCW, pasujące do nakrętki mocującej 1").

Tabela 1: Złącza

Gwint zewnętrzny	Gwint przewodu rurowego zgodny z DIN ISO 228
duży	G1A
mały	G½A

3.1.1.1 Dobór tarczy przeponowej

Jeśli próbki mają tendencję do wydzielania gazów, w komorze pomiarowej mogą tworzyć się pęcherzyki gazu. Powoduje to bardzo duże wahania wyników pomiaru. W przypadku dużych wahań wyników pomiaru należy wymienić tarczę przeponową w przyłączu spustowym.

Uwaga: *Należy też sprawdzić wielkość i kierunek przepływu próbki. Odpowiednie wartości są podane w danych technicznych.*

Tabela 2: Wstępny dobór tarczy przeponowej

Wielkość/ciśnienie przepływu	Tarcza przeponowa
duży	duży otwór
średni	średni otwór
mały	mały otwór

3.2 Budowa urządzenia

Rys. 3 Układ przyrządów ULTRATURB sc

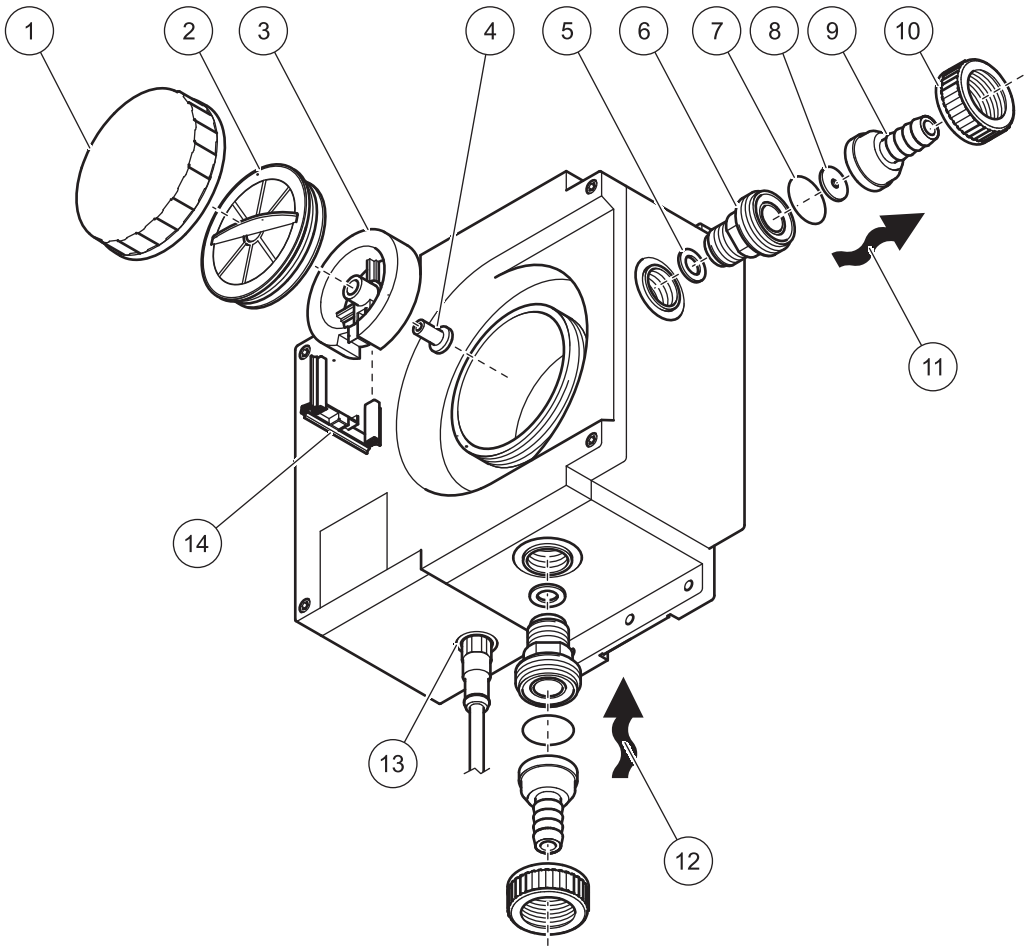

1. Górna pokrywa przykręcana	**8.** Płytka membrany* (w razie potrzeby), LZP600 1.2 mm 1.2 mm 2 mm 3 mm
2. Korek uszczelniający komorę pomiarową	**9.** Nypel do rurki* (Ø 13 mm)
3. Sprzęgnik, LZV842	**10.** Nakrętka mocująca* 1“ 1“
4. Gniazdo wtykowe	**11.** Spust
5. Pierścień uszczelniający (zamontowany fabrycznie)	**12.** Wlot
6. Złączka (zamontowana fabrycznie)	**13.** Gniazdo kabla czujnika
7. Pierścień O-ring*	**14.** Uchwyt wycieraczki, LZV842

* Załączony do zestawu akcesoriów połączeniowych LZP816

3.3 Podłączanie kabla czujnika

PRZESTROGA
Przewody i węże należy kłaść w taki sposób, aby nie powodowały ryzyka potknięcia się.

1. Odkręcić zaślepki ochronne z gniazda urządzenia sterującego oraz wtyczkę przewodu i zachować je.
2. Zwrócić uwagę na prowadnicę we wtyczce i wsunąć wtyczkę do gniazda.
3. Ręcznie dokręcić nakrętkę.

Uwaga: *Przedłużacze są dostępne w różnych długościach (patrz Rozdział 7, Części zamienne i akcesoria, page 31).*
Maksymalna długość kabla 100 m (328 stóp).

Rys. 4 Podłączanie wtyczki czujnika do urządzenia sterującego

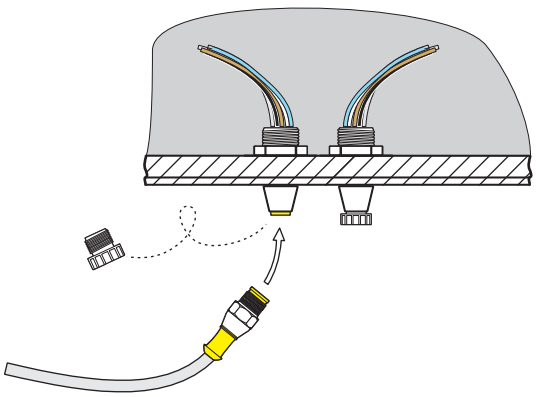

Rys. 5 Funkcje styków złącza czujnika

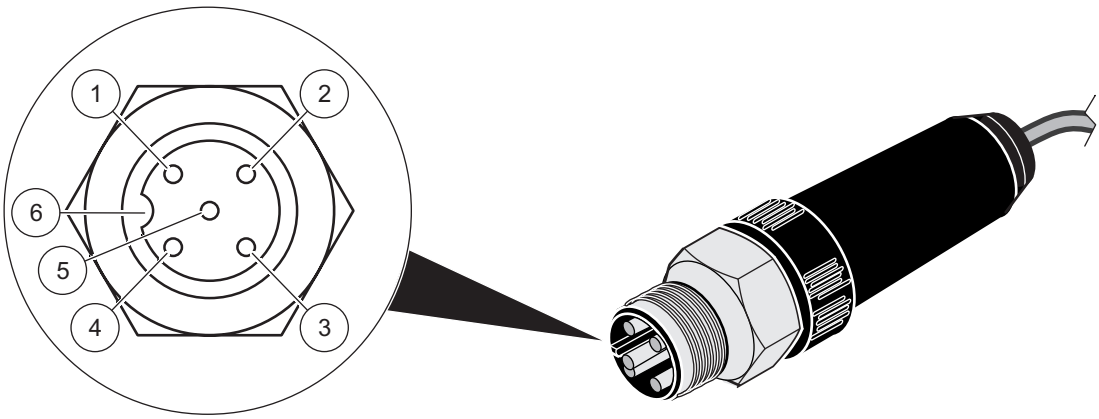

Numer	Opis	Kolor przewodu
1	+12 V DC	brązowy
2	Uziemienie	czarny
3	Dane (+)	Niebieski
4	Dane (–)	biały
5	Ekran	Ekran (szary)
6	Wycięcie	–

Rozdział 4 Obsługa

4.1 Obsługa urządzenia sterującego sc

Czujnik może działać ze wszystkimi urządzeniami sterującymi sc. Przed rozpoczęciem użytkowania czujnika należy zapoznać się ze sposobem funkcjonowania urządzenia sterującego. Należy nauczyć się w jaki sposób poruszać się po menu i jak wywołuje się poszczególne funkcje.

4.2 Konfiguracja czujnika

Gdy czujnik jest instalowany po raz pierwszy, jako nazwa czujnika pokazywany jest jego numer seryjny. Nazwę czujnika można zmienić w następujący sposób:

1. Otworzyć MAIN MENU (Główne menu).
2. Wybrać SENSOR SETUP (Ustawienia czujnika) i potwierdzić wybór.
3. Wybrać odpowiedni czujnik i potwierdzić wybór.
4. Wybrać CONFIGURE (Ustaw) i potwierdzić wybór.
5. Wybrać MIEJSCE POMIARU i potwierdzić wybór.
6. Wprowadzić nazwę i potwierdzić ją, aby wrócić do menu SENSOR SETUP (Konfiguracja czujnika).

W taki sam sposób przeprowadzić konfigurację systemu, używając następujących poleceń:

- MEAS UNITS (JEDN. POMIARU)
- WYCZYŚĆ INTERVAL (ODSTĘP CZYSZCZ.)
- CZAS ODPOWIEDZI
- ODSTĘP LOGGERA
- ROZDZIELCZOSC
- SET DEFAULTS (Ustawienia fabryczne)

4.3 Logger danych czujnika

Urządzenie sterujące sc udostępnia dla każdego czujnika jedną pamięć danych i jedną pamięć wydarzeń. W pamięci danych zapamiętywane są dane pomiarowe, pobierane w wyznaczonych odstępach czasowych, a w pamięci wydarzeń zapamiętywane są różne wydarzenia, takie jak zmiany konfiguracji, alarmy i ostrzeżenia. Zarówno pamięć danych jak i pamięć wydarzeń mogą zostać odczytane w formacie CSV. Informacje o sposobach pobierania tych danych są podane w podręczniku urządzenia sterującego.

4.4 Struktura menu

4.4.1 SENSOR DIAG (Diagnostyka czujnika)

ERROR LIST (Lista błędów)	
	Możliwe komunikaty o błędach: WYCIERACZKA POZ, LED C., WZMOCNIENIE ZA WYSOKIE
OSTRZEŻENIA	
	Możliwe ostrzeżenia: LICZNIK PROFILI, WILGOTNOŚĆ, INTERWAŁ KALIBRACJI UŻYTKOWNIKA

Uwaga: *W Rozdział 6, page 29 znajduje się lista wszystkich komunikatów o błędach i ostrzeżeń, a także opis wszystkich niezbędnych działań.*

4.4.2 SENSOR SETUP (Konfiguracja czujnika)

CZYSC				*Wywołuje przeprowadzenie jednego procesu wycierania*
WERYFIKUJ			Weryfikacja	
CALIBRATE (Kalibracja)				
	STANDARD	Wybór zgodnie z CZYNNIKICAL. CONFIG (konfiguracjaKonfiguracja kalibracji) RODZAJ WYJSCIA	Kalibracja roztworem wzorcowym	*Sposób postępowania przy kalibracji, prowadzony przez menu*
	OFFSET (Kompensacja)	Wybór zgodnie z CZYNNIKICAL. CONFIG (konfiguracjaKonfiguracja kalibracji) RODZAJ WYJSCIA	Ustawienie punktu zerowego	*Ustawienie punktu zerowego, prowadzone przez menu*
	CZYNNIKICAL. FAKTORS (CzynnikiWspółczynniki kalibracji)	FAC. (Fab.) STANDARD		*0.50 do 2.00*
		OFFSET (Kompensacja)		*-0,100 do +0,100 TRBFNU*
	CZYNNIKICAL. CONFIG (konfiguracjaKonfiguracja kalibracji)	RODZAJ WYJSCIA	HOLD (Wstrzymany) ACTIVE (Aktywny) TRANSFER CHOICE (Wybor)	*Zachowanie się wyjść w czasie kalibracji albo ustawiania punktu zerowego*
		CZYNNIKICAL. INTERVAL (ODSTĘP CZYSZCZ.)		*Ustawialny od 0 do 365 dni*
	SET CAL DEFLT (Ustaw wartość domyślną kalibracji)			Przywrócenie ustawień kalibracji fabrycznej
CONFIGURE (Konfiguracja)				
	EDITED NAME (edytowana nazwa)		SET DEFAULTS (Ustawienia fabryczne) Numer urządzenia	*Nazwa może zawierać do 16 znaków*
	MEAS UNITS (JEDN. POMIARU)	mg/L, FNU, NTU, TE/F, EBC	SET DEFAULTS (KONFIG.FABR.) FNU	
	WYCZYŚĆ INTERVAL (ODSTĘP CZYSZCZ.)		SET DEFAULTS (KONFIG.FABR.) 12 h	*10 min, 20 min, 30 min, 2 godziny, 6 godzin, 12 godzin lub jeden raz dziennie o godzinie 10:00*
	RESPONSE TIME (Czas odpowiedzi)		SET DEFAULTS (KONFIG.FABR.) 15 s	*0 do 60 s*
	ODSTĘP LOGGERA		SET DEFAULTS (KONFIG.FABR.) 10 min	*1-30 min*
	ROZDZIELCZOSC		SET DEFAULTS (Ustawienia fabryczne) 0.xxx	*0.xxx lub 0.xxxx (<1 FNU)*
	SET DEFAULTS (Ustawienia fabryczne)	Prośba o potwierdzenie		*Przywrócenie ustawień kalibracji fabrycznej we wszystkich podanych powyżej punktach menu*

TEST/MAINT (Test/Konserwacja)			
PROBE INFO (Informacja o czujniku)	ULTRATURBsc	Nazwa urządzenia	
	EDITED NAME (edytowana nazwa)		
	SERIAL NUMBER (Numer seryjny)		
	RANGE (Zakres)	0.001 ... 1000 FNU	
	MODEL NUMBER (Numer modelu)	Nr art. czujnik	
	WERSJA OPROGRAMOWANIA	Oprogramowanie czujnika	
	WERSJA STEROWNIKA		
CZYNNIKICAL. DANE	CZYNNIKICAL. DATE (DATA)	Data ostatniej kalibracji	
	FACTOR (Współczynnik)	Ustawienie domyślne 1,00	
	OFFSET (Kompensacja)	Ustawienie domyślne 0.000 TRBFNU	
COUNTER (Licznik)	CZAS PRACY		
	PROFILE (profil)		
	SILNIK		
MAINT. (KONSERW.) menu	CLN. (Czysz.) MEAS CHAMB (Kom. pom.)	Informacja TRYB WYJŚCIA	*Sposób postępowania podczas czyszczenia*
	ZMIEN PIORO	Informacja TRYB WYJŚCIA	*Sposób postępowania podczas wymiany wycieraczki*
	CZYSC	ROZDZIELCZOSC	*Wywołuje przeprowadzenie jednego procesu wycierania*
	SIGNALS (Sygnały)	AVER.:	*Średnia wartość*
		S. VAL..:	*Wartość pojedynczego pomiaru*
		M:	*Zmierzony poziom*
		odczyt:	*Poziom odniesienia*
		Q:	*Iloraz M/R*
		WILGOC	*Wilgotność względna w %*
	TRYB WYJŚCIA	AKTYWNY WSTRZYMANY TRANSFER CHOICE (Wybor)	*Zachowanie wyjść urządzenia w trybie MAINT. PROC. menu*

4.5 Kalibracja roztworem wzorcowym

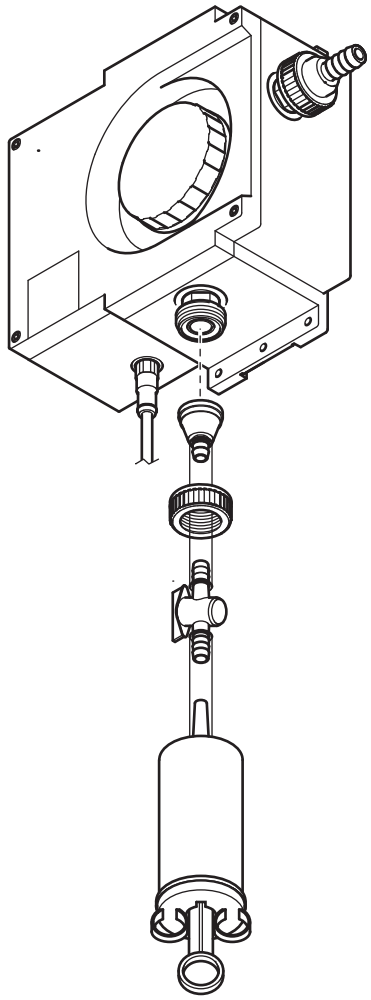

1. Otworzyć MAIN MENU (Główne menu).
2. Wybrać SENSOR SETUP (Ustawienia czujnika) i potwierdzić wybór.
3. Wybrać odpowiedni czujnik i potwierdzić wybór.
4. Wybrać CALIBRATE (Kalibracja) i potwierdzić wybór.
5. Wybrać STANDARD i potwierdzić wybór.
6. Zamknąć dopływ próbki i potwierdzić ZAMKNIJ DOPLYW PROBY.
7. Opróżnić komorę pomiarową poprzez dolny króciec dopływowy. Potwierdzić DRAIN MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
8. Przyłączyć strzykawkę kalibracyjną do króćca dopływowego (patrz rysunek) i napełnić komorę standardem kalibracyjnym. Akceptuj POUR STD INTO MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
9. Potwierdzić NACISNIJ ENTER KIEDY STABIL. x.xxx TRBFNU.
10. Wpisać koncentrację roztworu kalibracyjnego. Akceptuj KALIBRUJ (x.xxx TRBFNU).
11. Odłączyć strzykawkę kalibracyjną i potwierdzić PROSZE ODLACZ STRZYKAW.KAL.
12. Na powrót podłączyć dopływ próbki i potwierdzić PODLACZ DOPLYW PROBY.
13. Otworzyć dopływ próbki i potwierdzić CAL READY OPEN INLET. (Kal. zakoncz. otworz doplyw.)
14. Potwierdzić WYJSCIA AKTYWNE.

4.6 Weryfikacja przy użyciu standardu weryfikacji

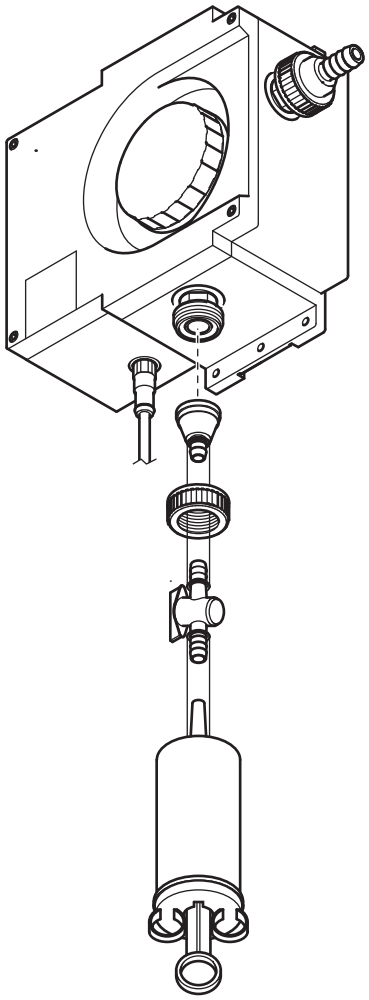

1. Otworzyć MAIN MENU (Główne menu).
2. Wybrać SENSOR SETUP (Ustawienia czujnika) i potwierdzić wybór.
3. Wybrać odpowiedni czujnik i potwierdzić wybór.
4. Wybrać WERYFIKUJ i potwierdzić wybór.
5. Wybierz OUTPUTS ON HOLD i zaakceptuj.
6. Odciąć przepływ próbki i zatwierdzić WYŁĄCZENIE WLOTU PRÓBKI.
7. Opróżnić komorę pomiarową poprzez dolny króciec dopływowy. Potwierdzić DRAIN MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
8. Podłącz strzykawkę weryfikacyjną do złącza zasilania (patrz rysunek) i dodaj wzorzec weryfikacyjny. Akceptuj POUR STD INTO MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
9. Potwierdzić NACISNIJ ENTER KIEDY STABIL. x.xxx TRBFNU.
10. Zanotować stężenie weryfikacyjnego roztworu wzorcowego. Nacisnąć ENTER.
11. Wyjąć strzykawkę weryfikacyjną i zaakceptować DRAIN MEAS.CHAMBER.
12. Ponownie podłącz zasilanie i zaakceptuj opcję CONNECT SAMPLE INLET.
13. Otwórz kanał i zaakceptuj GOTOWE OTWARTE WEJŚCIE.
14. Potwierdzić WYJSCIA AKTYWNE.

4.7 Ustawienie punktu zerowego

1. Otworzyć MAIN MENU (Główne menu).
2. Wybrać SENSOR SETUP (Ustawienia czujnika) i potwierdzić wybór.
3. Wybrać odpowiedni czujnik i potwierdzić wybór.
4. Wybrać CALIBRATE (Kalibracja) i potwierdzić wybór.
5. Wybrać OFFSET (Kompensacja) i potwierdzić wybór.
6. Zamknąć dopływ i osuszyć komorę pomiarową. Założyć filtr membranowy (LZV325) na wlocie komory pomiarowej. Otwórz kanał i zaakceptuj POUR 0 STD INTO MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
7. Potwierdzić NACISNIJ ENTER KIEDY STABIL. x.xxx TRBFNU.
8. Ustawić punkt zerowy i potwierdzić CALIBRATE (Kalibracja) (x.xxx TRBFNU).
9. Potwierdzić KAL. ZAKONCZ. WYJSCIA AKTYWNE

Rozdział 5 Konserwacja

Ilość prac konserwacyjnych przeprowadzanych przez użytkownika została ograniczona do zaledwie kilku czynności W celu zwiększenia przejrzystości zostały one stabelaryzowane i dokładnie opisane w następnych rozdziałach, dzięki czemu wykwalifikowany personel może je szybko przeprowadzić.

5.1 Harmonogram konserwacji

Praca konserwacyjna do wykonania	Odstęp czasu
Czyszczenie komory pomiarowej:	**W zależności od substancji zawartych w wodzie**
Wymienić profil pióra	**Po 1200 cyklach (około 18 miesięcy przy ustawieniach domyślnych)**
Wymienić środek osuszający	**Co 2 lata**
Kontrola punktu zerowego	**W zależności od substancji zawartych w wodzie**
Kontrola stopnia nachylenia krzywej	**Raz w roku (co najmniej) lub w zależności od potrzeb Uwaga: W przypadku zastosowań morskich, w tym systemów oczyszczania spalin (EGCS), raz na dwa lata (minimum).**

5.2 Czyszczenie komory pomiarowej

Czystość komory pomiarowej ma decydujące znaczenie dla prawidłowości wyników pomiarów. Ta cylindryczna komora do pomiaru optycznego jest wyposażona w obrotową wycieraczkę z trzema piórami, która zapobiega powstawaniu normalnych zabrudzeń układu optycznego. W przypadku bardzo uporczywych zabrudzeń zaleca się ręczne czyszczenie z użyciem odpowiedniego środka czyszczącego (np. kwasu cytrynowego).

UWAGA
Przestrzegaj przepisów bezpieczeństwa i noś odzież ochronną!

- Okulary ochronne
- Rękawice
- Kombinezon ochronny

1. Otworzyć MAIN MENU (Główne menu).
2. Wybrać SENSOR SETUP (Ustawienia czujnika) i potwierdzić wybór.
3. Wybrać odpowiedni czujnik i potwierdzić wybór.
4. Wybrać KONSERWACJA i potwierdzić wybór.
5. Wybierz opcję MAINT. PROC i zaakceptuj.
6. Wybierz CLN. MEAS CHAMB i zaakceptuj.
7. Zamknąć dopływ próbki i potwierdzić ZAMKNIJ DOPLYW PROBY.
8. Opróżnij komorę pomiarową przez dolne złącze zasilające i zaakceptuj DRAIN MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)

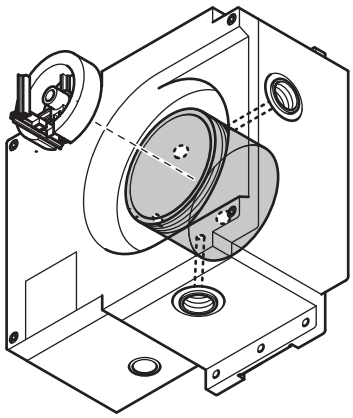

9. Zdejmij zakrętkę i korek uszczelniający komory pomiarowej i zaakceptuj OPEN MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
10. Usunąć uchwyt wycieraczki i potwierdzić ODLACZ RAMIE WYCIER.
11. Wyczyścić komorę pomiarową i potwierdzić CLN. MEAS CHAMB (Wyczyść kom. pom.)
12. Ponownie zamontować uchwyt wycieraczki i potwierdzić WYMIEN RAMIE WYCIER.
13. Ponownie uszczelnić komorę pomiarową za pomocą korka uszczelniającego i zakrętki i zatwierdzić CLOSE MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
14. Otworzyć dopływ próbki i potwierdzić ZAMKNIJ DOPLYW PROBY. Zostaje uruchomiony automatyczny cykl czyszczenia.

5.3 Wymiana piór wycieraczek

Żywotność piór wycieraczki jest zależna od ilości przeprowadzonych cykli czyszczenia oraz od rodzaju usuwanych zanieczyszczeń. Dlatego nie można określić żywotności piór wycieraczki ogólnie dla wszystkich zastosowań.

Pióra wycieraczki dostarczane wraz z urządzeniem zazwyczaj wystarczają na około 1 rok.

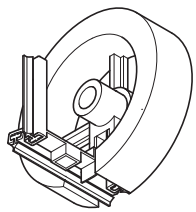

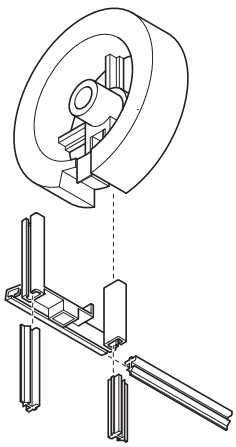

1. Otworzyć MAIN MENU (Główne menu).
2. Wybrać SENSOR SETUP (Ustawienia czujnika) i potwierdzić wybór.
3. Wybrać odpowiedni czujnik i potwierdzić wybór.
4. Wybrać KONSERWACJA i potwierdzić wybór.
5. Wybierz opcję MAINT. PROC i zaakceptuj.
6. Wybrać WYMIEN PIORO i potwierdzić wybór.
7. Zamknąć dopływ próbki i potwierdzić ZAMKNIJ DOPLYW PROBY.
8. Opróżnij komorę pomiarową przez dolne złącze zasilające i zaakceptuj DRAIN MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
9. Zdejmij zakrętkę i korek uszczelniający komory pomiarowej i zaakceptuj OPEN MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
10. Usunąć uchwyt wycieraczki i potwierdzić ODLACZ RAMIE WYCIER.
11. Wyczyścić komorę pomiarową i potwierdzić CLN. MEAS CHAMB (Wyczyść kom. pom.)
12. Zamontować nowe pióra wycieraczki i potwierdzić WYMIEN PIORO.
13. Ponownie zamontować uchwyt wycieraczki i potwierdzić WYMIEN RAMIE WYCIER.
14. Ponownie uszczelnić komorę pomiarową za pomocą korka uszczelniającego i zakrętki i zatwierdzić CLOSE MEAS. CHAMBER. (Opróżnij kom. pom.)
15. Otworzyć dopływ próbki i potwierdzić ZAMKNIJ DOPLYW PROBY. Zostaje uruchomiony automatyczny cykl czyszczenia.

5.4 Wymiana środka osuszającego

Czujnik zmętnieniowy ULTRATURB sc jest stale narażony na oddziaływanie mokrego otoczenia. W celu ochrony przed wnikającą wilgocią w bezpośredniej bliskości elementów elektronicznych i optycznych znajdują się 2 woreczki ze środkiem osuszającym, zwymiarowane z dużym zapasem. Aby ta ochrona pozostała zachowana, producent zaleca wymianę albo regenerację co 2 lata.

Aby wymienić środek osuszający, należy otworzyć obudowę i wymienić dwa worki ze środkiem osuszającym,
4 jednostki (patrz Rys. 6, pozycja 1) i 0,5 jednostki (patrz Rysunek Rys. 6, pozycja 2) zgodnie z rysunkiem.

Rys. 6 Wymiana środka osuszającego

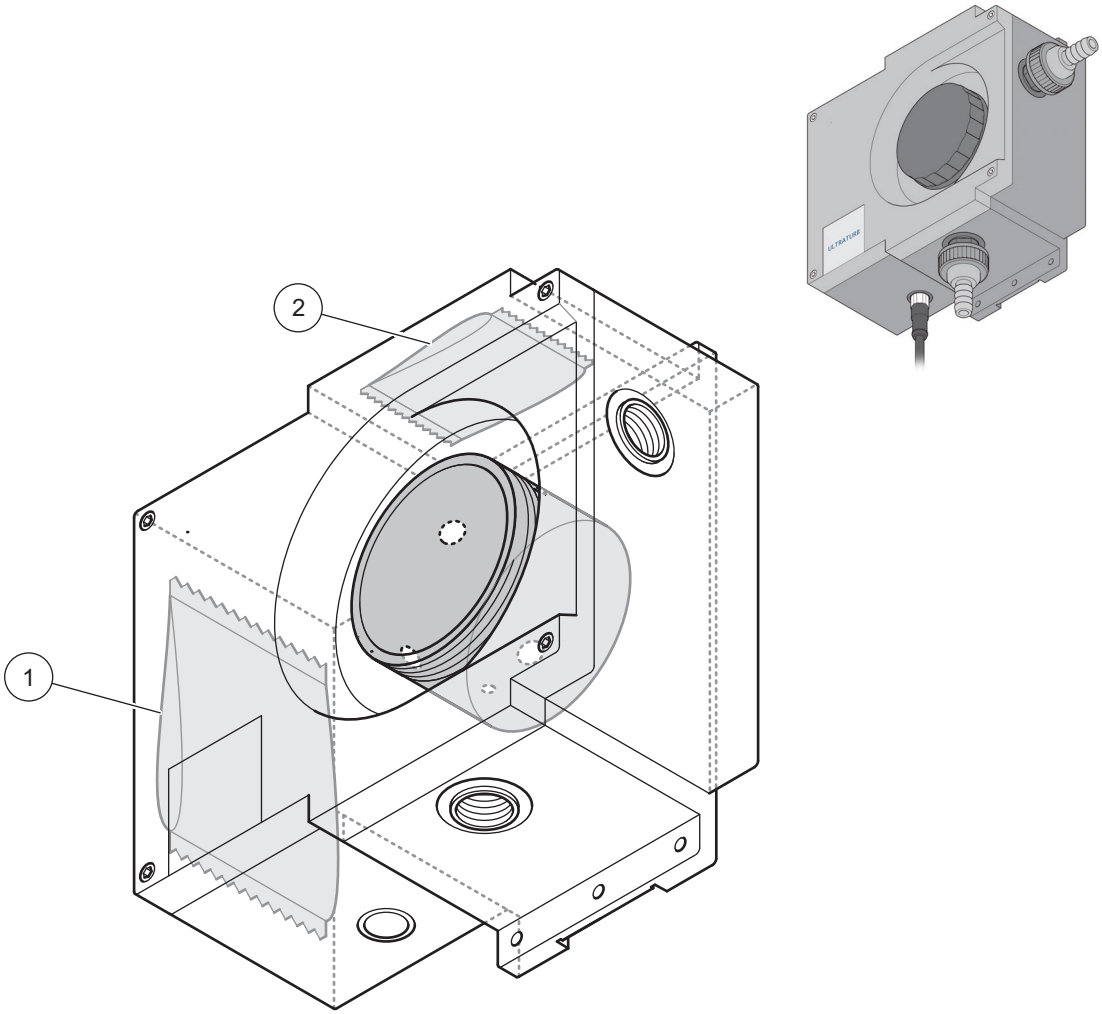

1. Torebka ze środkiem osuszającym o pojemności 4 jednostek, LZX304	**2.** Torebka ze środkiem osuszającym o pojemności 0,5 jednostki, LZX303

5.5 Nadzorowanie środków pomiarowych

W ramach systemu zapewnienia jakości monitorowania urządzeń testowych konieczne jest sprawdzenie kalibracji przyrządu; można to wykonać przy użyciu serii wzorców formazinowych zgodnie z normą ISO 7027-1:2016.

Roztwór mrówczanu można przygotować samodzielnie zgodnie z instrukcjami podanymi w punkcie 5.5.1 Przygotowanie roztworu mrówczanu zgodnie z normą ISO 7027-1:2016 lub zamówić go od producenta (LCW 813 lub Stabl Cal)

1. Przed kontrolą kalibracji urządzenia należy najpierw gruntownie przepłukać komorę pomiarową używając wody destylowanej.
2. Przygotować serię pomiarów zmętnienia przy użyciu roztworów wzorcowych mrówczanu zgodnie z normą ISO 7027-1:2016; seria pomiarowa powinna odpowiadać wybranemu zakresowi pomiarowemu. Na przykład należy wybrać roztwory odniesieniowe z FNU 0,5 - 1,0 - 2,0 - 3,0 - 4,0 w zakresie pomiarowym FNU 0 - 5,0.

Uwaga: *Przy ewentualnych odchyleniach wartości pomiarowych zaleca się przed jakimikolwiek zmianami kalibracji urządzenia ponowne przeprowadzenie pomiarów z nowym zestawem standardowym! Doświadczenie pokazało bowiem, że odchylenia roztworów formazyny mogą być znacznie większe niż ewentualny dryft urządzenia ULTRATURB.*

Z tego powodu zalecamy też, przy kontrolowaniu urządzeń zgodnie z EN 450901 albo GLP zapisywanie danych pomiarowych w książce urządzenia i kontrolowanie ich pod względem ewentualnych długookresowych odchyleń. W praktyce kontrola funkcjonowania urządzenia ULTRATURB może zostać również przeprowadzona poprzez pomiary porównawcze, za pomocą fotometrów zmętnieniowych wykonanych według wymogów norm DIN i ISO.

5.5.1 Przygotowanie roztworu mrówczanu zgodnie z normą ISO 7027-1:2016

Chemikalia

Należy używać wyłącznie chemikaliów, które mają stopień czystości "do analizy". Chemikalia muszą być przechowywane w butelkach z hartowanego szkła.

Woda

- Umieścić filtr membranowy o wielkości porów 0,1 µm (do eksperymentów bakteriologicznych) na 1 godzinę w 100 ml wody destylowanej.
- Przefiltrować przez ten filtr 250 mL wody, a następnie wylać wodę.
- Następnie dwukrotnie przefiltrować przez ten sam filtr 500 mL wody destylowanej i użyć tej wody do przygotowania roztworu standardowego.

Roztwór macierzysty formazyny(C2H4N2)**Formazine ($C_2H_4N_2$) parent solution**

UWAGA
Siarczan hydrazyny jest toksyczny i prawdopodobnie rakotwórczy

- Rozpuścić 10,0 g heksametylenotetraminy ($C_6H_{12}N_4$) w wodzie i dopełnić do 100 mL (roztwór A).
- Rozpuścić 1 g siarczanu hydrazyny ($N_2H_6SO_4$) w wodzie i uzupełnić do 100 ml (roztwór B).
- Wymieszać 5 mL roztworu A z 5 mL roztworu B.
- Po 24 godzinach przechowywania w temperaturze 25°C (±3°C) (77°F (± 5,4°F)) dopełnić ten roztwór wodą do 100 mL.

Zmętnienie roztworu macierzystego wynosi 400, podawane w Formazine Attenuation Units (FAU) albo Formazine Nephelometric Units (FNU). Roztwór można przechowywać w ciemnym miejscu w temperaturze 25°C (±3°C) (77°F (±5,4°F)) przez około 4 tygodnie.

Roztwór odniesieniowy formazyny

Używając pipet i cylindrów pomiarowych roztwór macierzysty tak rozcieńczać wodą, aby powstały roztwory odniesieniowe w pożądanych zakresach. Te roztwory mogą być przechowywane tylko w bardzo ograniczonym zakresie.

6.1 Komunikaty o błędach

Możliwe błędy czujnika są wyświetlane na urządzeniu sterującym.

Tabela 3: Komunikaty o błędach

Wyświetlony błąd	Przyczyna	Usuwanie
BRAK	Praca prawidłowa	
WIPER POS. (Poz. wycier.)	Wycieraczka nie znajduje się w prawidłowej pozycji wyjściowej	Wywołać ręcznie cykl wycierania, zwrócić się do serwisu
PRAD LED	Uszkodzona dioda LED	Wezwać serwis
GAIN TOO HIGH (Wspolczynnik zbyt duzy)	Nieprawidłowe ustawienie Nieprawidłowy standard kalibracyjny Zabrudzona komora pomiarowa Uszkodzona dioda LED	Wyczyścić komorę pomiarową, przeprowadzić kalibrację, zwrócić się do serwisu

6.2 Ostrzeżenia

Możliwe komunikaty o błędach są wyświetlane na urządzeniu sterującym.

Tabela 4: Ostrzeżenia

Wyświetlony błąd	Przyczyna	Usuwanie
BRAK	Praca prawidłowa	
LICZNIK WYCIER.	Osiągnięto limit licznika	Wymienić pióra wycieraczki
WILGOC	Wartość zawilgocenia > 10% wilgotności względnej	Wymienić środek osuszający
CZYNNIKICAL. INTERVAL (ODSTĘP CZYSZCZ.)	Osiągnięto limit licznika	Przeprowadzić kalibrację

Rozdział 7 Części zamienne i akcesoria

7.1 Opcje czujników

Opis	Nr kat.
Czujnik obejściowy mętności *wody morskiej* ULTRATURB bez kabla	LPV415.99.02001
Czujnik obejściowy mętności *wody morskiej* ULTRATURB z kablem o długości 0,35 m (1,1 ft)	LPV415.99.12001
Czujnik obejściowy zmętnienia *wody morskiej* ULTRATURB z kablem o długości 1 m (3,3 ft)	LPV415.99.82001
Czujnik obejściowy mętności *wody morskiej* ULTRATURB z kablem o długości 5 m (16,40 ft)	LPV415.99.22001
Czujnik obejściowy mętności *wody morskiej* ULTRATURB z kablem o długości 10 m (32,81 ft)	LPV415.99.32001

7.2 Części zamienne

Opis	Nr kat.
Zestaw piór wycieraczki (na 4 wymiany)	LZV275
Uchwyt wycieraczek, ULTRATURB woda morska sc	LZV842
Woreczek ze środkiem osuszającym o pojemności 0,5 jednostki	LZX303
Woreczek ze środkiem osuszającym o pojemności 4 jednostek	LZX304
Zestaw akcesoryjny (połączeniowy)	LZP816

7.3 Akcesoria

Opis	Nr kat.
Kabel przedłużający 0,35 m (1,15 ft)	LZX847
Kabel przedłużający 1 m (3,3 ft)	6122400
Kabel przedłużający 5 m (16,40 ft)	LZX848
Kabel przedłużający 10 m (32,81 ft.)	LZX849
Kabel przedłużający 15 m (49,21 ft.)	LZX850
Kabel przedłużający 20 m (65,62 ft.)	LZX851
Kabel przedłużający 30 m (98,43 ft.)	LZX852
Roztwór wzorcowy formazyny	LCW813
Zmętnieniowy zestaw kalibracyjny dla standardu płynnego	LZV451
Zestaw filtrów do kalibracji punktu zerowego (filtr membranowy 0,2 mm wraz z materiałem łączącym)	LZV325

HACH COMPANY World Headquarters
P.O. Box 389, Loveland, CO 80539-0389 U.S.A.
Tel. (970) 669-3050
(800) 227-4224 (U.S.A. only)
Fax (970) 669-2932
orders@hach.com
www.hach.com

HACH LANGE GMBH
Willstätterstraße 11
D-40549 Düsseldorf, Germany
Tel. +49 (0) 2 11 52 88-320
Fax +49 (0) 2 11 52 88-210
info-de@hach.com
www.de.hach.com

HACH LANGE Sàrl
6, route de Compois
1222 Vésenaz
SWITZERLAND
Tel. +41 22 594 6400
Fax +41 22 594 6499

© Hach Company/Hach Lange GmbH, 2007-2010, 2017, 2020, 2024. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wydrukowano w Niemczech.